

Напря́м підготовки

архітектура

ЩО ВАРТО ЗНАТИ АБІТУРІЄНТУ-2013

Громадянська мережа ОПОРА

Передмова

Громадянська мережа ОПОРА продовжує серію публікацій про умови та процедури вступу на різні напрями підготовки до вищих навчальних закладів України у 2013 році. Метою таких досліджень є поінформувати абітурієнтів та їхніх батьків про особливості та відмінності вступу до різних ВНЗ в межах однієї спеціальності.

Основний акцент публікацій зроблено на ті напрями підготовки, які потребують, окрім оцінки загального рівня знань вступника, ще й перевірки та оцінювання здібностей до творчої діяльності (проходження творчого конкурсу). У 2013 році Міністерство освіти і науки, молоді та спорту визначило обов'язковим проведення таких випробувань для вступу на сімнадцять напрямів підготовки в шести галузях знань – фізичне виховання, спорт і здоров'я людини; культура; мистецтво; журналістика та інформація; право (правоохоронна діяльність); будівництво та архітектура.

Відповідно до цьогорічних Умов прийому, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, кожен вищий навчальний заклад самостійно визначає форму та вид проведення творчого конкурсу, кількість сесій (яких не може бути більше як три), встановлює максимальний підсумковий бал за результатами таких випробувань. До 1 березня 2013 року кожний ВНЗ мав затвердити та оприлюднити, в тому числі на офіційних веб-сторінках, програми проведення творчих випробувань. Щоб допомогти абітурієнтам краще орієнтуватися у процедурі вступу на творчі спеціальності, ОПОРА проводить аналіз правил прийому та програм творчих конкурсів вищих навчальних закладів України¹. Результати таких досліджень будуть висвітлені у серії путівників для абітурієнтів.

Пропонуємо Вашій увазі наступний путівник про умови та процедури вступу на для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з «архітектури» (6.060102).

---

¹ Беручи до уваги велику кількість ВНЗ III-IV рівня акредитації (341 ВНЗ, без врахування структурних підрозділів), аналізувалися правила прийому лише тих вишів, які потрапили в академічний рейтинг вузів «Топ-200 Україна» у 2012 році. Даний рейтинг формується на основі агрегованого показника діяльності вузу за чотирма комплексними критеріями: експертне оцінювання представниками ринку праці діяльності навчального закладу і його академічна репутація, якість науково-педагогічного потенціалу, якість навчання, міжнародне визнання, присутність у глобальному інформаційному просторі. Інформацію про ВНЗ, які проводять підготовку бакалаврів з відповідного напрямку було отримано за даними Інформаційної системи «Конкурс» за 2012 рік.

Вступ на «архітектуру»: що варто знати абітурієнту?

Конкурсні предмети

Вступ на навчання за напрямом підготовки «архітектура» відбувається на основі конкурсного балу, який складається із 1) результатів зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), 2) творчого конкурсу та 3) додатку до атестата про закінчення загальноосвітнього навчального закладу. Перелік конкурсних предметів, а також наявність творчого конкурсу, необхідного для вступу, затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України в Умовах прийому на 2013 р. (наказ № 1244 від 5 листопада 2012 року).

Серед предметів ЗНО, результати якого формують конкурсний бал абітурієнта, є:

- українська мова та література,
- математика.

При вступі на цей напрям підготовки абітурієнту обов'язково потрібно пройти стандартизоване тестування з української мови та літератури, яке відбудеться 5 та 6 червня та з математики – 12 та 13 червня. Ці предмети визначені Міністерством як обов'язкові при вступі за напрямом «архітектура».

Профільний предмет

З-поміж конкурсних предметів **ВНЗ визначає один або два як профільні** та встановлює для них мінімальний прохідний бал, що не може бути менший за 140. Для непрофільних предметів бал залишається на рівні 124.

З проаналізованих нами Правил прийому сімнадцяти ВНЗ лише 5 визначили профільним предметом математику. Це Донбаська національна академія будівництва і архітектури, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національна академія природоохоронного та курортного будівництва, Харківська національна академія міського господарства. А тому вступникам, які планують обрати ці виші для вступу, потрібно докласти максимум зусиль, щоб набрати якомога більшу кількість балів під час зовнішнього незалежного оцінювання з математики.

У інших ВНЗ профільним предметом є творчий конкурс, який проходить в один, два або три етапи. Незвичним є визначення Національним університетом водного господарства та природокористування профільним лише одного («рисунку») з двох етапів творчого конкурсу («рисунок» та «креслення»). Фактично вступнику достатньо набрати 140 балів лише з творчого випробування з «рисунку», тоді як «креслення» – достатньо отримати 124 бали. Схожою є ситуація у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури – у додатку до правил прийому мінімальний прохідний бал за творчий конкурс тут встановлено на рівні 264. Отже, творчий конкурс складатиметься з двох етапів, один з яких

буде визначений профільним та потребуватиме оцінки у 140 балів, інший – лише у 124. Сума результатів двох конкурсів складає 264 бали (140+124). Поряд з тим, більшість ВНЗ, де профільним предметом при вступі визначений творчий конкурс, встановили мінімальний прохідний бал 140 для кожного з його етапів. Тобто, якщо хоча б один з етапів творчого випробування оцінений у менше ніж 140 балів, абітурієнт не допускається до подальшої участі у конкурсі взагалі.

Варто зазначити, що хоча Міністерство освіти дозволило кожному навчальному закладу встановити вищу кількість балів з профільних предметів, проте таким правом не скористався жоден із 17 проаналізованих ВНЗ – усі вони залишили прохідний бал з профільного предмету на рівні 140 балів.

Творчий конкурс

Обов'язковою умовою для вступу на навчання за спеціальністю «архітектура» є участь у творчому конкурсі – вступному випробуванні, метою якого є перевірка та оцінювання здібностей особи до творчої діяльності. Зважаючи, що 12 ВНЗ визначили творчий конкурс профільним предметом під час вступу вступникам слід ґрунтовно готуватися до них. Форма проведення та зміст творчого випробування визначається кожним вищим навчальним закладом окремо та має бути деталізована у спеціально розробленій програмі.

Умовами прийому передбачено, що програми творчих конкурсів розробляються і затверджуються вищими навчальними закладами не пізніше ніж за чотири місяці до початку прийому документів та обов'язково оприлюднюються на інформаційних стендах приймальної комісії та веб-сайтах вищих навчальних закладів. Однак, станом на 24 березня 2013 р. (менше чотирьох місяців до початку вступної кампанії) програми всіх сесій творчих випробувань із напрямку «архітектура» вдалося виявити на офіційних веб-сторінках лише 5 ВНЗ – Національного авіаційного університету, Одеської державної академії будівництва та архітектури та Національного лісотехнічного університету України, Київського національного університету будівництва та архітектури, Національного університету водного господарства та природокористування. А на веб-сайті Національної академії природоохоронного та курортного будівництва можна знайти лише проект програми на 2013 рік.

Абітурієнту дуже важливо ознайомитися із програмами творчих конкурсів вишів, адже навчальні заклади пропонують різні форми проведення таких випробувань. Різняться також критерії оцінювання, кількість балів, яку в підсумку може отримати абітурієнт. Крім того, Умовами прийому передбачено, що творче випробування може проходити у три етапи, а вже ВНЗ визначає їхню остаточну кількість та формат.

Загалом, аналіз 5 програм та одного проекту програми на 2013 рік, а також 6 програм за минулий рік² дозволяє зробити висновок, що творчий конкурс на цей напрямок зазвичай проходить в дві-три сесії (етапи), на кожному з яких пропонується виявити різні навички. Можна виокремити такі види творчого конкурсу:

- **Рисунок (малюнок)** – виконання з натури реалістичного рисунку постановки, що складається з архітектурних деталей (гіпсова капітель) чи гіпсових моделей (антична гіпсова голова – Сократа, Гаттамелати, Антиноя, Венери, Гермеса, Аполлона тощо). Метою цієї частини конкурсу є виявлення художніх здібностей вступника, його здатності сприймати та передавати образотворчими засобами на аркуші об'ємну форму, її реальні пропорції, конструктивну побудову і світлотіньову характеристику об'єктів з урахуванням особливостей світлоповітряного середовища. Абітурієнт має продемонструвати знання характерних особливостей геометричних тіл, законів їх розміщення на аркуші.
- **Креслення** – вимагає від вступника володіння відповідним рівнем об'ємно-просторового мислення, знання певних правил зображення об'єктів в ортогональних і аксонометричних проєкціях.

² На веб-сайтах 6 ВНЗ відсутні Програми творчого випробування на 2013 чи 2012 рік. На деяких із них є можливість ознайомитися з програмами за 2010 чи 2011 рік, проте в даному матеріалі вони не аналізувалися, оскільки могли суттєво змінитися.

- **Композиція** – передбачає виявлення здатності вступника до створення в уяві та відображення на аркуші композиції різних геометричних фігур («статична композиція», «динамічна композиція», «просторова композиція» тощо).

Оскільки кожен ВНЗ самостійно визначає вид творчого конкурсу, кількість сесій то зустрічаються різні поєднання вищезазначених видів. Пропонуємо детальніше ознайомитися з формами випробування та критеріями оцінювання творчих випробувань у тих ВНЗ, які оприлюднили програми на 2013 рік:

Форма випробування	Завдання	Критерії оцінювання	Термін виконання
Національний університет водного господарства та природокористування			
Креслення	Побудувати за двома даними ортогональними проекціями третю ортогональну проекцію деталі, що має наскрізні отвори. Позначити на заданих проекціях і виконати доцільний розріз.	Оцінка знижується за такі недоліки: - відсутність третьої проекції - відсутність розрізу - помилки на зображенні третьої проекції - помилки на зображенні розрізу - невідповідність зображення розрізу позначенню його площини на проекції - недоцільний вибір місця розрізу - невідповідність зображень, виконаних абітурієнтом, зображенням на завданні - низка якість графічного оформлення - загальна неохайність виконання завдання - відсутність деяких розмірів	3 год.
Рисунок	Рисунок гіпсової голови. Варіанти постановок: I – голова Сократа; II – голова Гаттамелати; III – голова Антиноя.	Оцінка знижується за такі недоліки: - недосконале відтворення пропорцій моделі в цілому - недосконале відтворення пропорцій окремих деталей - недотримання загальних світло-тіньових співвідношень - неврівноважене розташування зображення на аркуші - недостатня якість графічної техніки - загальна неохайність виконання завдання	4 год.
Київський національний університет будівництва і архітектури			
Рисунок	Виконати з природи реалістичний рисунок постановки, що складається з архітектурних деталей, гіпсових моделей частин тіла, голови людини (маски) геометричних тіл, побутових предметів на тлі драперії.	- розмір зображення; - компоновка зображення на площині паперу; - розмір зображення; - передача пропорцій зображуваних об'єктів; - перспектива зображуваних форм; - правильність побудови форм та деталей об'єктів; - об'ємність форми об'єктів, співвідношення світла та тіні, передача тональних співвідношень; - відображення матеріалу та фактури; - виявлення просторових співвідношень у розташуванні предметів; - техніка виконання рисунку; - цілісність та художня виразність рисунку.	5 год.
Композиція	Створити два варіанти композиції, побудованих у відповідності до завдання. Зображення виконується у вигляді	- відповідність композиції заданій умові: накладення, врізування геометричних фігур або інше, умови симетрії, асиметрії тощо; - відповідність кількості заданих елементів, їх геометричних видів, правильність їх зображень;	3 год.

	аксонометричного рисунка та трьох ортогональних проекцій кожного з варіантів. Один варіант виконується кольоровими олівцями з метою посилення кольором композиційної ідеї.	- закономірність та виразність композиції в цілому; - правильність виконання аксонометричних зображень та ортогональних проекцій ; - якість компоновки креслень, аксонометричного рисунка, написів на аркуші; - якість лінійної графіки та світлотіньового виявлення об'ємності зображуваних форм; - якість колористичного рішення; - досягнення цілісності компоновки зображення на аркуші.	
Графіка-креслення	За двома заданими ортогональними проекціями предмета побудувати його третю проекцію та аксонометрію, нанести розміри і надписати роботу.	- здатність встановити форму предмета за його ортогональними проекціями; - правильність побудови третьої проекції деталі за двома заданими; - правильність побудови аксонометрії; - правильність нанесення розмірів; - дотримання стандартів при виконанні та оформленні графічної та текстової інформації; - якість виконання зображень на форматі; - повнота виконання і оформлення роботи.	3 год.
Національний лісотехнічний університет України			
Рисунок	Рисунок моделі голови класичної скульптури	- розміщення елементів рисунка на аркуші з урахуванням розмірів рисунка, відповідно до центру аркуша залежно від ракурсу, щільності графічного зображення; - правильність пропорційних співвідношень при побудові об'єму голови та її деталей / правильність побудови загальних пропорцій та співвідношення складових з загальним об'ємом архітектурної деталі.	6 год.
	Рисунка архітектурної деталі	- правильність побудови голови/моделі з урахуванням перспективних скорочень щодо лінії горизонту; - передача за допомогою світлотіні об'єму голови/архітектурної деталі та її частин, співвідношення світлотіньової проробки, передача власних і падаючих тіней, рефлексів, виявлення характеру та портретної подібності; - володіння технікою олівцевої графіки, якість нанесення штрихування, використання лінійної та тональної графіки, передача просторовості, матеріальності, ефектів повітряної перспективи.	4 год.
Одеська державна академія будівництва та архітектури			
Рисунок	Рисунок архітектурної деталі – гіпсової капітелі	- композиційне рішення (вибір розміру зображення, компоновка зображення на площині паперу); - пропорційне рішення (передача пропорційних відносин деталей капітелі/ моделі голови, передача характеру зображеної моделі); - конструктивне рішення (конструктивне визначення і побудова форм/ форм моделі голови, дотримання цілісності і конструктивності моделі, побудова лінійної перспективи зображуваної моделі/моделі голови);	3 год.
	Рисунок класичної скульптурної моделі – гіпсової античної голови	- об'ємне рішення (графічне виявлення об'ємності форми капітелі/моделі – співвідношення світла та тіні);	6 годин (2 дні)

		- художня виразність і техніка виконання (передача матеріалу гіпсової капітелі/моделі, передача повітряної перспективи, виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунка).	
	Рисунок архітектурної композиції – групи геометричних фігур	- композиційне рішення (організація формату аркуша, композиційна рівновага, переконливість композиційної задумки); - пропорційне рішення (передача реальних пропорційних відносин заданих моделей геометричних фігур у просторі та на площині); - конструктивне рішення (конструктивне визначення та конструктивна побудова форм, побудова лінійної перспективи геометричних фігур, перетин площин геометричних фігур, конструювання перетину геометричних фігур); - об'ємне рішення (об'ємної форми групи геометричних фігур графічне – моделювання світлотінню); - художня виразність (виявлення цілісної єдності та техніка виконання архітектурної композиції).	3 год.
Національний авіаційний університет			
Рисунок	Рисунок гіпсового зліпка голови	- розміщення елементів рисунку на аркуші з урахуванням розмірів рисунку, відношення до центру аркушу в залежності від ракурсу, щільності графічного зображення; - передача за допомогою світлотіні об'єму гіпсового зліпка голови і його частин, співвідношення світлотіньової проробки, передача рефлексів, власних і падаючих тіней; - правильність пропорційних співвідношень при побудові об'єму гіпсового зліпка голови з урахування перспективних скорочень; - володіння технікою олівцевої графіки, якість нанесення штрихування, прямих ліній, використання тонової графіки для передачі ефектів повітряної перспективи, передача матеріалу природи.	6 год.
Композиція	Компонування простих геометричних тіл та фігур (лінія, куб, циліндр, призма тощо) за визначеною темою («статична композиція», «динамічна композиція», «просторова композиція», «монолітність» тощо)	- розміщення елементів рисунку на аркуші з урахуванням розмірів рисунку, відношення до центру аркушу в залежності від ракурсу, щільності графічного зображення; - композиційна ідея організації тривимірного простору з заданих геометричних тіл за заданою темою (динамічна, статична композиція тощо), правильність розміщення елементів композиції на площині, у просторі і по відношенню один до одного з точки зору вираження основної композиційної ідеї; - правильність геометричної побудови елементів і всієї композиції в цілому; - правильність перспективної побудови елементів і всієї композиції в цілому у просторі (виявлення і урахування перспективних скорочень); - володіння технікою олівцевої графіки, якість нанесення штрихування, прямих ліній, використання тонової графіки для передачі ефектів повітряної перспективи.	4 год.

Національна академія природоохоронного та курортного будівництва (з проекту Програми творчого конкурсу на 2013 р.)			
Рисунок	Рисунок з натури гіпсової голови	- компоновка зображення на площині аркуша; - вибір розміру зображення; - збереження пропорцій голови; - урахування перспективи, яка зображує форму; - правильність побудови форм та деталей голови; - виявлення об'ємності форми, співвідношення світла та тіні, матеріалу та фактури; - виявлення просторових співвідношень; - володіння графічними техніками виконання рисунку; - виявлення цілісної єдності та художньої виразності рисунку голови.	6 год.
Композиція	Розробити не менше трьох пошукових альтернативних варіантів композиції, вибрати кращий з них, та розробити його у вигляді перспективного рисунку. Закомпонувати перспективний рисунок розробленої композиції, пошукові варіанти, та креслення у 3-х проекціях: план, фасад та вигляд збоку.	- відповідність композиції заданій умові: фігури мають бути на відстані, або накладені; - якість компоновки креслень, перспективного рисунку, пошукових варіантів, написів на аркуші; - відповідність кількості заданих елементів, їх геометричних видів, правильність їх зображень; - гармонійність та виразність композиції в цілому; - правильність виконання перспективних зображень та ортогональних проєкцій; - якість лінійної графіки та світлотіньового виявлення об'ємності зображуваних форм; - досягнення цінності компоновки зображення на аркуші.	4 год.

Інші виші пропонують поєднання таких форм творчих випробувань³:

- **Рисунок та креслення** – в Полтавському національному технічному університеті ім. Ю. Кондратюка***, Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу**;
- **Рисунок та композиція** – в Донбаській національній академії будівництва і архітектури**, Придніпровській державній академії будівництва та архітектури**;
- **Композиція та креслення** – в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури***;
- **Рисунок, композиція та креслення** – в Чернівецькому національному університеті ім. Ю.Федьковича***, Національному університеті «Львівська політехніка»**;
- **Рисунок** – у Донбаському державному технічному університеті*** та у Харківському національному університеті будівництва та архітектури**.

Абітурієнтам Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури варто пам'ятати, що разом з іншими документами потрібно також подавати домашні художні роботи, виконані з натури – рисунки (гіпсова голова), живопис (натюрморт), – за наявності яких відбіркова комісія надає допуск до творчих випробувань. При відсутності повного комплексу документів і художніх робіт вступник до випробувань не допускається.

Оцінювання творчих конкурсів

Відповідно до Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2013 році, творчий конкурс може складатися із трьох сесій, кожна з яких оцінюється за 200-бальною шкалою. Залежно від кількості складових творчого випробування, загальний конкурсний бал абітурієнта може збільшуватися на 200-400 балів. Такий підхід збільшує вагу творчого університетського випробування у формуванні загального конкурсного балу абітурієнта, та, натомість, зменшує роль стандартизованого тестування. А тому

³ За результатами аналізу Правил прийому на 2013 рік (**) та минулорічних програм творчих конкурсів (***).

абітурієнти повинні пам'ятати, що високі бали у сертифікаті ЗНО не є запорукою для вступу на навчання на місце державного замовлення. Такі ж високі бали треба отримати і на всіх етапах творчого конкурсу.

У 2012 році найбільшу вагу творчий конкурс відіграв у чотирьох навчальних закладах, які окремо оцінюють три етапи за 200-бальною шкалою – Національний університет «Львівська політехніка», Київський національний університет будівництва і архітектури, Одеська державна академія будівництва та архітектури, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури. Тут за випробовування абітурієнт може максимально отримати **600 балів**. Разом з тим, оскільки творчий конкурс визначений профільним предметом, за кожний з трьох етапів абітурієнт мусить набрати не менше 140 балів. Невиконання цієї умови, позбавляє абітурієнта подальшої участі у конкурсному відборі.

За два етапи творчого конкурсу у ВНЗ Донбаська національна академія будівництва і архітектури, Національний університет водного господарства та природокористування, Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, Національний лісотехнічний університет України, Львівський національний аграрний університет, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний авіаційний університет, Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка, Національна академія природоохоронного та курортного будівництва вступник міг отримати **400 балів**.

Натомість у деяких ВНЗ (Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Харківський національний університет будівництва та архітектури, Донбаський державний технічний університет, Харківська національна академія міського господарства) творчий конкурс оцінюється максимально у **200 балів**. Проте, навіть за таких умов, за кожний з його етапів абітурієнт має набрати мінімум 140 балів. Наприклад, у Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича кінцева оцінка визначається усередненим значенням за сумою трьох окремих творчих конкурсів за умови виконання мінімального рівня вимог (не менше 140 балів) за кожен з них. В підсумку абітурієнт отримує 200 балів.

Необхідний інвентар

Звертаємо увагу абітурієнтів на те, що ВНЗ зазвичай не забезпечують вступників усіма необхідними матеріалами для виконання творчих робіт. Тому, Ви маєте особисто подбати та принести на випробування потрібний реманент. Що саме треба мати з собою залежатиме від обраного Вами ВНЗ та виду творчого конкурсу. В програмах деяких ВНЗ чітко вказано, яке обладнання абітурієнт повинен мати при собі. Наприклад, вступники у Одеській державній академії будівництва та архітектури приходять на конкурс з олівцями (марка і м'якість – на вибір абітурієнта), стругачками, гумками та кнопками; у Полтавському національному технічному університеті ім. Ю. Кондратюка *** – з графітними олівцями (тм, мт, м, 2м, 3м), канцелярськими кнопками, інструментом для заточування олівців та гумками. Один з етапів творчого конкурсу – «композиція» – може виконуватися у певній кольоровій гамі, а тому вступникам треба мати із собою кольорові олівці (Київський національний університет будівництва і архітектури), а також акварель (Національний університет «Львівська політехніка»***). Папір для виконання творчих випробувань у більшості випадків видається екзаменаційною комісією.

Оскільки більшість ВНЗ не зазначила в своїх Програмах творчих конкурсів перелік канцелярський товарів, якими абітурієнт забезпечуватиметься на творчому конкурсі, а якими – ні, радимо Вам звертатися з цим питанням безпосередньо до приймальної комісії та слідкувати за оголошеннями на офіційних веб-сторінках вишів.

Тривалість творчих конкурсів

Необхідно також зазначити, що час, який відводиться для виконання тієї чи іншої частини творчого конкурсу, в різних ВНЗ може відрізнятися. Наприклад, у Київському національному університеті будівництва і архітектури для виконання завдання з «рисунок» надається **п'ять годин**; з «композиції» та «графіки-креслення» – по три години. У Одеській державній академії будівництва та архітектури на виконання творчого конкурсу «рисунок – модель архітектурної деталі (гіпсова капітель)» та творчого конкурсу «композиція з геометричних фігур» відводиться по **три години**, а на творчий конкурс «рисунок – класична скульптурна модель (антична гіпсова)» – аж **шість годин** (2 дні). Вступне випробування з рисунку у Національному університеті водного господарства та природокористування триває **чотири години**, у Національному лісотехнічному університеті України рисунок моделі голови класичної скульптури триває **шість годин**, а рисунок архітектурної деталі – чотири години. Конкурсна робота – рисунок з натури гіпсової голови у Національній академії природоохоронного та курортного будівництва теж триває **шість** астрономічних годин, конкурсна робота з композиції – **чотири години**.

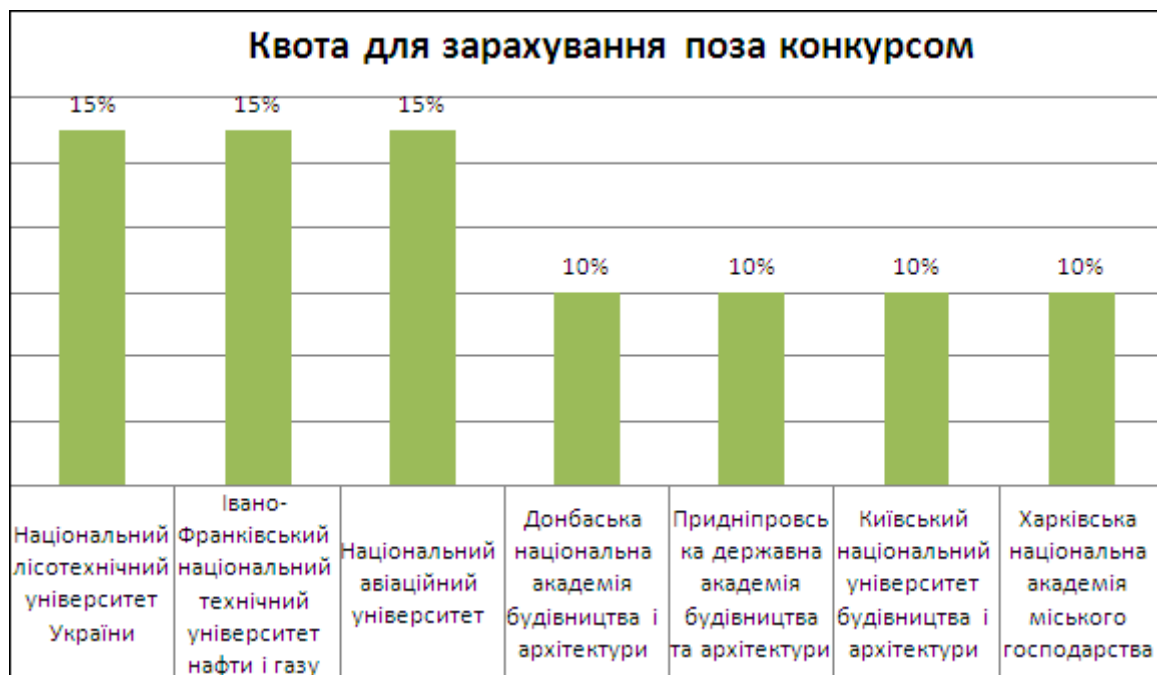
Вартість навчання

Здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» з архітектури за контрактом у ВНЗ України в середньому коштуватиме 11000 грн. на рік. Причому навчання у столичних вишах обійдеться вдвічі дорожче, ніж в інших профільних навчальних закладах Донецька, Одеси, Дніпропетровська тощо. Помітно вирізняються у ціні за навчання, порівняно з рештою ВНЗ, які готують майбутніх архітекторів, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури та Київський національний університет будівництва і архітектури. Тут вартість одного року навчання коштує 20825 грн. та 20000 грн. відповідно. Студіювання архітектури у Львівському національному аграрному університеті коштуватиме чи не найдешевше – 6315 грн., очевидно що дається в знаки конкуренція у вигляді двох інших навчальних закладів регіону.

Квоти для поза конкурсного вступу

Умови прийому на 2013 р. передбачають можливість зарахування частини абітурієнтів на місця державного замовлення поза конкурсом. Така категорія осіб може претендувати на не більше, ніж 25% місць, профінансованих з державного бюджету. Однак, за погодженням з Міністерством освіти і науки приймальна комісія вищого навчального закладу може зменшити кількість місць для поза конкурсного вступу до одного місця. У відсотковому співвідношенні до 15 скоротилися квоти у Національному лісотехнічному університеті України, Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу та Національному авіаційному університеті. До 10% скоротилися квоти для пільгових категорій у Донбаській національній академії будівництва і архітектури, Придніпровській державній академії будівництва та архітектури, Київському національному університеті будівництва і архітектури та Харківській національній академії міського господарства.

На закінчення

Аналіз Правил прийому та програм творчих випробувань показує, що вступ на напрям підготовки «архітектура» доволі складний – в залежності від ВНЗ відрізняються профільні предмети, види та кількість етапів творчих випробувань, методи їх оцінювання, вартість навчання за контрактом.

Тому, Громадянська мережа ОПОРА радить абітурієнтам, які вирішили здобувати спеціальність архітектора, спершу ґрунтовно вивчити процедуру вступу до обраних вищих навчальних закладів. Звертаємо увагу, що наведена в дослідженні інформація про програми творчих випробувань не є вичерпною. Саме тому, усім зацікавленим абітурієнтам слід переглянути офіційні веб-сайти вишів для ознайомлення з більш детальною інформацією. У випадку відсутності актуальних даних в мережі Інтернеті, пропонуємо звертатися безпосередньо до приймальних комісій ВНЗ.

Зведена інформація про умови вступу у 2013 р. на ОКР «бакалавр» за напрямом підготовки «Архітектура» (6.060102)

	ВНЗ	Профільний предмет (із зазначенням мінімального прохідного балу)	Наявність програми творчого конкурсу на 2013 на сайті ВНЗ (станом на 24.03.2013)	Вид творчого конкурсу	Максимальна кількість балів за творчий конкурс (за даними ІС «Конкурс» у 2012 р.)	Обсяг держзамо влення (за даними ІС «Конкурс» у 2012 р.)	Квота для пільгових категорій, від обсягу місць державного замовлення	Вартість одного року навчання (дані за 2012/201 3 н. р.)
1	Донбаська національна академія будівництва і архітектури	математика (140)	відсутня	«Малюнок» «Композиція»**	400	110	10%	10000
2	Донбаський державний технічний університет	творчий конкурс (140)	відсутня*	«Рисунок»**	200	15	25%	7500
3	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу	математика (140)	відсутня	«Креслення» «Рисунок» **	400	15	15%	8772
4	Київський національний університет будівництва і архітектури	творчий конкурс: рисунок (140), композиція (140), графіка-креслення 140	оприлюднена	«Рисунок» «Композиція» «Графіка-креслення»	600	123	10%	20000
5	Львівський національний аграрний університет	творчий конкурс (140)	відсутня*	I – лінійно-конструктивна побудова гіпсових геометричних фігур із світлотіньовим вирішенням; II – малюнок гіпсової розетки, частин гіпсової фігури**	400	0	-	6315
6	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури	творчий конкурс: рисунок, живопис (140), композиція (140), креслення (140)	відсутня*	«Рисунок», «Живопис», «Композиція», «Креслення»	600	20	25%	20825
7	Національна академія природоохоронного та курортного будівництва	математика (140)	оприлюднено проект на 2013 рік	«Рисунок» гіпсової голови, «Композиція» геометричних фігур	400	30	25%	9923
8	Національний авіаційний університет	творчий конкурс: рисунок (140), композиція (140)	оприлюднена	«Рисунок» «Композиція»	400	29	15%	13500
9	Національний лісотехнічний університет України	творчий конкурс (140)	оприлюднена	«Рисунок» моделі голови класичної скульптури, «Рисунок» архітектурної деталі	400	20	15%	8050

10	Національний університет "Львівська політехніка"	творчий конкурс: рисунок архітектурної деталі (140), креслення (140), композиція (140)	відсутня*	«Рисунок» «Креслення» «Композиція»	600	130	25%	9300
11	Національний університет водного господарства та природокористування	творчий конкурс: рисунок (140)	оприлюднена	«Рисунок» «Креслення»	400	20	25%	10000
12	Одеська державна академія будівництва та архітектури	творчий конкурс: рисунок (гіпсова капітель) (140), рисунок (антична гіпсова голова) (140), рисунок групи геометричних фігур (140)	оприлюднена	«Рисунок» (три завдання)	600	58	25%	12665
13	Полтавський національний технічний університет ім. Ю.Кондратюка	творчий конкурс: рисунок (140), креслення (140)	відсутня*	«Рисунок» та «Креслення» проводяться одним етапом**	400	40	25%	9000
14	Придніпровська державна академія будівництва та архітектури	творчий конкурс (264)	відсутня	«Композиція» «Малюнок»**	400	70	10%	11000
15	Харківська національна академія міського господарства	математика (140)	відсутня	інформація відсутня	200	40	10%	8220
16	Харківський національний університет будівництва та архітектури	математика (140)	відсутня	«Рисунок»**	200	50	25%	10300
17	Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича	творчий конкурс (140)	відсутня*	«Рисунок», «Композиція», «Графіка-Креслення»**	200	15	25%	8800

*- на сайті ВНЗ є програма творчого конкурсу за 2012 рік;

** - відповідно до Правил прийому ВНЗ на 2013 рік.

Аналіз Правил прийому та програм творчих конкурсів підготували:
 Наталія Радиш, юрист Львівського представництва Громадянської мережі ОПОРА
 Ольга Стрелюк, керівник освітніх проектів Громадянської мережі ОПОРА

 Є питання щодо вступу до ВНЗ?
Телефонуйте нам:
044 222 57 27

ОПОРА ▲